

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/21-09/31

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 7. travnja 2021.

Hs**NP*021-12/21-09/31*65-21-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Izvyješće o radu Povjerenstva za rad po pritužbama za 2020. godinu,*** koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 5.c stavka 8. Zakona o policiji ("Narodne novine", broj 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15, 121/16 i 66/19), dostavilo Povjerenstvo za rad po pritužbama, aktom od 30. ožujka 2021. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA

Povjerenstvo za rad po pritužbama

Klasa: 050-01/21-01/49
Ur. broj: 511-01-12-21-19
Zagreb, 30. ožujka 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
63 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	01-04-2021		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/21-09/31	Org. jed.	67
Uredbeni broj:	511-21-01	Pril.	1
		Vrij.	

HRVATSKI SABOR
n/r predsjednika Hrvatskoga sabora g. Gordana Jandrokovića

PREDMET: Izvješće o radu Povjerenstva za rad po pritužbama za 2020. godinu

Poštovani,

na temelju čl. 5. c st. 8. Zakona o policiji (NN 34/11., 130/12., 89/14. – vjerodostojno tumačenje, 151/14., 33/15., 121/16 i 66/19) dostavljamo Vam Izvješće o radu Povjerenstva za rad po pritužbama za 2020. godinu.

Predsjednik Povjerenstva za rad po pritužbama

doc. dr. sc. Teo Giljević

O tome obavijest:

1. predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora

Povjerenstvo za rad po pritužbama

Izvješće o radu Povjerenstva za rad po pritužbama za 2020. godinu

Zagreb, ožujak 2021. godine

Sadržaj

1 Uvod	2
1.1 Građanski nadzor nad radom policije kao ključ povjerenja javnosti u rad policije	2
1.2 Pravni okvir	3
1.3 Uloga Povjerenstva za rad po pritužbama u zaštiti, praćenju i promicanju ljudskih prava	3
2. Rad Povjerenstva u 2020. godini.....	5
2.1. Osnovni pokazatelji rezultata rada	5
3. Ocjena stanja i prijedlozi za unaprjeđenje.....	9
Prilozi.....	13

I Uvod

1.1 Građanski nadzor nad radom policije ključ povjerenja javnosti u rad policije

Pravo na građanski nadzor Hrvatskog sabora nad radom oružanih snaga i službama sigurnosti Republike Hrvatske zajamčeno je Ustavom Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), člankom 81. točka 8., koji glasi:

Hrvatski sabor ostvaruje građanski nadzor nad oružanim snagama i službama sigurnosti Republike Hrvatske

Pravni instrumenti za kontrolu rada tijela javne vlasti, naročito policije, razvijaju se usporedno s razvojem demokratske države. Pravni instrumenti trebaju se pravilno primjenjivati kako bi se ostvarila njihova temeljna svrha, zaštita temeljnih prava i sloboda građana u odnosu na djelovanje tijela javne vlasti.

Zakon o policiji (u daljnjem tekstu: ZoP; NN 34/11., 130/12., 89/14. – vjerodostojno tumačenje, 151/14., 33/15., 121/16 i 66/19). određuje da policija građanima pruža zaštitu njihovih temeljnih ustavnih prava i sloboda i zaštitu drugih Ustavom Republike Hrvatske zaštićenih vrijednosti (čl. 2. st. 2. ZoP). Policijski službenici ovlaštene su obavljati policijske poslove primjenom policijskih ovlasti temeljem Zakona o policijskim poslovima i ovlastima (u daljnjem tekstu: ZoPPO; 76/09., 92/14. i 70/19.). Temelj policijskog postupanja isključivo može biti zakon.

U obavljanju policijskih poslova i ovlasti policijski službenici mogu zadirati u temeljna prava i slobode čovjeka i građanina zaštićene međunarodnim ugovorima i Ustavom Republike Hrvatske. Iz tog razloga je pitanje građanskog nadzora nad radom policijskih službenika od iznimne važnosti zbog zaštite građana od nepravilnog i nezakonitog postupanja policijskih službenika, zaštite temeljnih ljudskih prava i sloboda te poradi redovite, specijalističke i informalne edukacije policijskih službenika o pravilnom provođenju policijskih poslova i obavljanju policijskih ovlasti kojima će se u najmanjoj mjeri zadirati u slobode i prava čovjeka, a postiže se svrha policijskog posla. Podredno, Etički kodeks policijskih službenika (NN 62/12) propisuje da policijski službenici osiguravaju čuvanje i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te da pri zakonitom ograničavanju sloboda i prava poštuju dostojanstvo, ugled i čast svake osobe. Europski kodeks policijske etike, (Preporuka Vijeća Europe (2001)10), sukladno Konvenciji za zaštitu temeljnih ljudskih prava i sloboda, propisuje obvezu policije da poštuje svačije pravo na slobodu (čl. 35.).

Građanski nadzor nad radom policije promiče najviše europske standarde u policijskom radu, poštovanje vladavine prava i ljudskih prava u policijskom postupanju, te doprinosi povjerenju javnosti u rad policije.

1.2 Pravni okvir

Zakonski okvir rada Povjerenstva za rad po pritužbama (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) uređen je člancima 5.b - 5.d Zakonom o policiji.

Važeći podzakonski propisi i opći akti doneseni temeljem zakona uključuju Poslovnik o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva za rad po pritužbama i Pravilnik o načinu rada i postupanja po pritužbama (NN 16/21).

1.3 Uloga Povjerenstva za rad po pritužbama u zaštiti, praćenju i promicanju ljudskih prava

Građanski nadzor nad radom policije provodi Povjerenstvo za rad po pritužbama čije članove imenuje Hrvatski sabor na razdoblje četiri godine prema članku 5.d ZoP-a, temeljem javnog poziva.

U srpnju 2019. godine Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o policiji (NN 66/19), propisano je osnivanje Povjerenstva od devet članova koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor. Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora 30. listopada 2019. godine uputio je Javni poziv za podnošenje prijedloga za imenovanje devet članova povjerenstva za rad po pritužbama. Hrvatski sabor imenovao je 28. veljače 2020. godine devet članova Povjerenstva (NN 24/20). Povjerenstvo je konstituirano 13. svibnja 2020.

Građanski nadzor nad radom policije u Hrvatskoj je po prvi put uveden 2011. donošenjem Zakona o policiji (NN 34/11) kojim je predviđeno osnivanje Povjerenstva za rad po pritužbama u MUP-u. Povjerenstvo su činila tri člana: policijski službenik MUP-a te dva predstavnika javnosti koje je imenovao saborski Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina na prijedlog organizacija civilnog društva, organizacija stručne javnosti i nevladinih organizacija. Osnovna svrha Povjerenstva bila je provođenje građanski nadzora nad radom policije u postupku rješavanja pritužbi fizičkih i pravnih osoba. Povjerenstvo je započelo s radom početkom 2013. te je uz određene poteškoće radilo do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policiji 31. ožujka 2015., kojim je za rješavanje pritužbi predviđeno osnivanje Povjerenstva u sjedištu MUP-a te u svakoj policijskoj upravi. Na javni poziv za podnošenje prijedloga za imenovanje članova Povjerenstva odaziv je bio veoma slab te povjerenstva nisu formirana što je dovelo do potpunog prestanka građanskog nadzora nad radom policije.

Uz Povjerenstvo, građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti provodi i Vijeće za građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti, međutim, unatoč više javnih poziva Hrvatskog sabora, tijelo od njegovog uvođenja u Zakon o policijskim poslovima i ovlastima 2014. godine (NN 92/14) do danas nije formirano.

Usprkos ograničenim kapacitetima i brojnim poteškoćama, uz maksimalno zalaganje članova Povjerenstva, građanski nadzor nad radom policije profunkcionirao je tako barem djelomično u 2020. godini nakon proteka više od pet godina od prestanka rada prijašnjeg Povjerenstva, čime je ostvaren pozitivan pomak, što je vidljivo iz ovog Izvješća.

Podaci za izradu ovog izvješća temelje se na evidencijama i informacijama Povjerenstva, te podacima dostavljenih od Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP) i drugih tijela javne vlasti.

Izvješće o radu za 2020. godinu shvaćeno je kao prilika da se zastupnici u Hrvatskom saboru, tijela javne vlasti kao i javnost iscrpno informiraju o provedbi građanskog nadzora nad radom policije, izazovima u provedbi te radu Povjerenstva za rad po pritužbama. Izvješće završava analizom i ocjenom stanja te prijedlozima za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti.

2. Rad Povjerenstva u 2020. godini

Godina 2020. prva je godina funkcioniranja novog Povjerenstva. Stoga se u ovom dijelu daje pregled informacija o pokazateljima rezultata rada, kao i organizaciji Povjerenstva.

2.1. Osnovni pokazatelji rezultata rada

Povjerenstvo je Konstituirajuću sjednicu održalo 13. svibnja 2020. godine na kojoj je izabralo predsjednika Povjerenstva – doc. dr. sc. Tea Giljevića i potpredsjednika mr. sc. Marijana Šuperinu sukladno članku 5. c stavku 3. ZoP. Na Konstituirajućoj sjednici usvojen je i Poslovnik o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva za rad po pritužbama na koji je sukladno članku 5.c stavku 4. ZoP pozitivno mišljenje dao Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga na svojoj 41. elektroničkoj sjednici održanoj 15. svibnja 2020. godine (Klasa: 021-17/20-08-04, Urbroj: 6521-8-20-2). Članovi Povjerenstva na Konstituirajućoj sjednici dali su suglasnost za provođenje sigurnosne provjere (čl. 5. d st. 3. ZoP) kako bi Povjerenstvo moglo započeti s radom na predmetima.

Povjerenstvo je tijekom 2020. godine održalo ukupno šest sjednica. Kao razlozi manjeg broja održanih sjednica mogu se istaknuti poteškoće vezane uz konstituiranje samog Povjerenstva zbog epidemije COVIDA – 19 koja je započela nedugo nakon imenovanja članova Povjerenstva, nedostatne komunikacije između Hrvatskog sabora i Ministarstva unutarnjih poslova, nemogućnosti rada na daljinu članova Povjerenstva, nezadovoljavajući uvjeti za rad Povjerenstva i dr.

Povjerenstvo se nije sastajalo u razdoblju od imenovanja 18. veljače do Konstituirajuće sjednice 13. svibnja 2020. te od 20. studenog do 31. prosinca 2020. Iz svega ovog može se vidjeti kako je Povjerenstvo djelovalo u 2020. nešto više od šest mjeseci uslijed poteškoća oko konstituiranja te poradi pojave epidemije COVID-19, ali i nedostatne komunikacije stručnih službi tijela javnih vlasti.

Tijekom 2020. godine ukupno je u Povjerenstvu zaprimljeno 15 predmeta što predstavlja povećanje od sedam predmeta u odnosu na 2019. godinu. Ovo povećanje može se donekle pripisati imenovanju članova Povjerenstva od strane Hrvatskog sabora u 2020. godine čime su građani dobili mogućnost da o njihovoj pritužbi odluku donese Povjerenstvo. Zamjetno je značajno smanjenje broja pritužbi nakon 2014. godine (sa **260** pritužbi u 2014. godini broj pritužbi je konstantno opadao svake godine) što se može najvećim dijelom pripisati nepostojanju neovisnog tijela izvan sustava MUP-a koje bi razmatralo predmete podnositelja pritužbe i obavljalo građanski nadzor nad radom policije zbog čega su građani gotovo prestali podnositi pritužbe na rad policijskih službenika. Donekle, na smanjenje broja pritužbi vjerojatno je djelovala i novela Zakona o policiji iz 2015. godine koja je propisala

promjene u postupku postupanja po pritužbama i dvostupanjsko odlučivanje o pritužbama od nadležnih tijela u MUP-u te aktivnijoj ulozi Službe za unutarnju kontrolu i njenih odjela (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek).

Ukupan broj predmeta u kojima do sada nije donesena odluka Povjerenstva, uzimajući u obzir u godinama: 2013. (114 predmeta), 2014. (260 predmeta), 2015. (98 predmeta), 2016. (20 predmeta), 2017. (13 predmeta), 2018. (9 predmeta), 2019. (8 predmeta) i 2020. (16 predmeta); što ukupno iznosi 538 predmeta. Najveći broj predmeta za koje nisu donesene odluke su iz 2013., 2014. i 2015., ukupno 472 predmeta.

Povjerenstvo je tijekom 2020. godine rješavalo predmete iz 2013., 2014., 2015., 2016., 2018. 2019. i 2020. godine. Među članovima Povjerenstva kao izvjestiteljima u predmetu ukupno je raspoređeno 87 predmeta. Od razmatranih predmeta 65 su još u radu, a za preostalih 20 predmeta donesene su odluke ili zaključci Povjerenstva.

Od donesenih odluka, u četiri predmeta Povjerenstvo je utvrdilo da su navodi podnositelja pritužbe djelomično utemeljeni, a u 15 slučajeva neutemeljeni. U dva predmeta Povjerenstvo je utvrdilo kako se sukladno članku 2. stavku 2. Pravilnika o načinu rada i postupanja po pritužbama te radu povjerenstava za rad po pritužbama (NN 78/15) ne radi o pritužbama već o upravnom postupku koje stranke vode s Ministarstvom unutarnjih poslova, za što Povjerenstvo nije nadležno, dok je u jednom predmetu Povjerenstvo obustavilo postupak zbog smrti podnositelja pritužbe.

Tablica 1.: Broj riješenih predmeta od strane Povjerenstva u 2020. godini

Vrsta odluke po godinama:	Utemeljeno	Djelomično utemeljeno	Neutemeljeno	Nepotvrđena	Izvan nadležnosti Povjerenstva	Obustavljen postupak zbog smrti podnositelja
2013.	-	-	5	-	-	-
2014.	-	-	1	-	-	-
2015.	-	-	2	-	-	-
2016.	-	1	1	-	1	-
2017.	-	-	-	-	-	-
2018.	-	1	2	-	1	1
2019.	-	1	1	-	-	-
2020.	-	1	3	-	-	-
Ukupno	0	4	15	-	2	1

Tablica 2.: Broj zaprimljenih, riješenih i neriješenih predmeta po godinama (2013.-2020.)

Godina	Broj zaprimljenih predmeta	Broj neriješenih predmeta	Broj riješenih predmeta
2013.	114 ¹	109	5
2014.	260	259	1
2015.	98	96	2
2016.	20	17	3
2017.	13	13	-
2018.	9	4	5
2019.	8	6	2
2020.	15	11	4
Ukupno	538	516	22

Tablica 3. Broj riješenih predmeta Povjerenstva u siječnju i veljači 2021. godini

Vrsta odluke:	Utemeljeno	Djelomično utemeljeno	Neutemeljeno	Izvan nadležnosti Povjerenstva	Nepotvrđeno
Ukupno: 33	1	2	29	-	1

Kao značajnije pokazatelje rezultata rada tijekom 2020., o kojima se govori u ovom Izvješću, potrebno je istaknuti sljedeće:

- održano ukupno šest sjednica Povjerenstva
- donesene su 22 odluke ili zaključka o pritužbama
- zaprimljeno je u 2020. godini ukupno 15 predmeta,
- redovito je odgovarano na upite novinara i medija;
- članovima Povjerenstva u obavljanju administrativnih poslova pomagali su službenici iz Službe za unutarnju kontrolu Ministarstva unutarnjih poslova.

Tijekom 2020. godine, Povjerenstvo nije djelovalo većim dijelom godine (Konstituirajuća sjednica Povjerenstva održana je 13. svibnja 2020.), ne samo zbog problema uzrokovanih epidemijom COVIDA 19, nego i činjenice da je bilo prvenstveno zaokupljeno provođenjem prethodnih radnji nužnih za početak rada Povjerenstva (organizacija

¹ Broj zaprimljenih predmeta u odnosu na 2013. i 2014. godinu odnosi se na broj predmeta koje nije riješilo ranije Povjerenstvo, a koje je ovo Povjerenstvo zaprimilo za rješavanje.

Konstituirajuće sjednice Povjerenstva i izbor predsjednika i potpredsjednika; izrada i donošenje Poslovnika o načina rada i odlučivanja Povjerenstva na koji je prethodno mišljenje dao Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora; izrada oblika i sadržaja odluke ili zaključka Povjerenstva; iniciranje postupka sigurnosnih provjera za članove Povjerenstva) zbog čega je u 2020. godini izradilo manji broj odluka. Nakon što su provedene prethodne radnje nužne za početak rada Povjerenstvo je već u siječnju i veljači 2021. godini donijelo 33 odluke što jasno pokazuje veliko povećanje učinkovitosti.

Povjerenstvo u 2021. godini planira se i nadalje posvetiti rješavanju novopristiglih predmeta, ali i rješavanja zaostalih predmeta iz razdoblja ranijeg Povjerenstva i razdoblja u kojem građanski nadzor nad radom policijskih službenika nije funkcionirao.

Stručne, administrativne i tehničke poslove Povjerenstvu obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova sukladno članku 5.c stavku 5. ZoP i članka 13. Pravilnika o načinu rada i postupanja po pritužbama te radu Povjerenstava za rad po pritužbama. Tijekom 2020. godine Povjerenstvu je bio dodijeljen policijski službenik koji je uredno i pravovremeno obavljao različite poslove za Povjerenstvo.

3. Ocjena stanja i prijedlozi za unaprjeđenje

Svrha građanskog nadzora nad radom policije je osiguravanje jačanja zakonitosti i pravilnosti postupanja policije s jedne strane, a s druge strane osnaživanje povjerenje građana u rad policije. Građanski nadzor nad radom policije služi kao učinkovit instrument za ostvarivanje načela vladavine prava i otvorenosti javne vlasti. Kao preduvjet za njegovu provedbu ključan je odgovarajući institucionalni kapacitet nadzornog tijela - Povjerenstva - da pravodobno i primjereno provodi nadzor nad pritužbama građana na postupanje policije.

Tijekom rada Povjerenstava u 2020. godini, u postupcima odlučivanja po pritužbama, zaprimljenim upitima građana i tijela javne vlasti, kao i neposrednim kontaktom, u primjeni građanskog nadzora nad radom policije uočeno je nekoliko problema koje znatno utječu na učinkovitost rada Povjerenstva, a samim time i na mogućnost ostvarivanja građanskog nadzora nad radom policije.

Postojeći administrativni i tehnički resursi Povjerenstva daleko su ispod zadovoljavajućih i potrebnih za osiguravanje provedbe Zakona o policiji i promociju prava na građanski nadzor nad radom policije. Administrativnu, tehničku i stručnu pomoć Povjerenstvu pruža Ministarstvo unutarnjih poslova. Provedba zakonom propisanih obveza, naročito rješavanje neriješenih predmeta iz ranijih godina ozbiljno je ugrožena s obzirom na nemogućnost rada na daljinu članova Povjerenstva, ali i neadekvatnim uvjetima za rad članova Povjerenstva (prostorija od 15 četvornih metara bez računala i printera) što značajno otežava i usporava rad Povjerenstva.

Povjerenstvo je zatražilo od Ministarstva unutarnjih poslova osiguravanje prikladnih uvjeta rada (odgovarajući prostor za rad i ICT sredstva za rad). Također, s ciljem osiguravanja učinkovitog rada Povjerenstva za trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, kao i zaštite članova Povjerenstva od zaraze virusom, te nepostojanja odgovarajućih uvjeta za rad u Ministarstvu unutarnjih poslova, Povjerenstvo je zatražilo od Ministarstva unutarnjih poslova osiguravanje mogućnosti rada na neklasificiranim predmetima na izdvojenom mjestu, kod kuće ili na drugom mjestu izvan prostorije Povjerenstva u Ministarstvu unutarnjih poslova (rad daljinu), (Odluka o organizaciji rada tijela državne uprave za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, NN 32/20). Zahtjev za iznošenjem neklasificiranih dokumenata izvan prostorija MUP-a radi učinkovitog rada Povjerenstva i zaštite članova Povjerenstva od bolesti COVID-19 MUP je odbio „*jer isto predstavlja značajan rizik za podatke čiji je vlasnik Ministarstvo unutarnjih poslova*“ (Dopis MUP-a od 2. listopada 2020., Klasa: 050-01/20-01/751, Urbroj: 511-01-12-20-8). Treba napomenuti, kako je jedan član Povjerenstva, zbog epidemije COVID-19, prisustvovao samo na jednoj sjednici jer pripada rizičnoj skupini.

S obzirom na navedeno, kao preporuke za poboljšanje stanja treba istaći slijedeće:

U pogledu jačanja administrativnih i tehničkih kapaciteta Povjerenstva preporuča se u idućem razdoblju osigurati adekvatna proračunska sredstva u razdjelu Ministarstva unutarnjih poslova kako bi se stvorili materijalni i tehnički preduvjeti za rad u odgovarajućim uvjetima članova Povjerenstva. Pri tom se posebice misli na primjerene prostorne i tehničke uvjete.

Povjerenstvo trebalo bi imati Internet stranicu na kojoj će objavljivati sve potrebne informacije i dokumente pravovremeno i na lako pretraživ način, koristeći oblik dokumenta koji omogućuje pretraživanje i ponovno korištenje. Proaktivna objava zakonom propisanih informacija na internetskim stranicama tijela javne vlasti predstavlja temeljni način informiranja javnosti i osiguravanja transparentnosti rada. Povjerenstvo nema vlastitu internetsku stranicu niti su podaci o Povjerenstvu objavljeni na podstranici Ministarstva unutarnjih poslova. Povjerenstvo bi trebalo imati i funkcionalnu službenu e-mail adresu za službenu korespondenciju s tijelima javnih vlasti i drugim zainteresiranim strankama. Smatramo kako nije primjereno da se za Povjerenstvo koriste privatne e-mail adrese članova Povjerenstva.

Nužno je kontinuirano osiguravanje stručnog osposobljavanja i usavršavanja policijskih službenika kako u primjeni policijskih ovlasti, ali isto tako i službenika koji sudjeluju u postupku provjere i odgovora na pritužbe. Primjetno je da MUP provodi niz radnji radi provjera navoda iz pritužbi, međutim odgovori policijskih uprava često su vrlo šturi i ne sadržavaju dovoljno činjenica iz učinjenih provjera zbog čega podnositelji pritužbe izražavaju sumnju u to je li MUP uistinu razmotrio njihovu pritužbu na odgovarajući način.

Nužno je dodatno usmjeriti napore na promociju građanskog nadzora nad radom policije, kako od strane Povjerenstva za rad po pritužbama, tako i od samih tijela javne vlasti (Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatskoga sabora). Potrebno je osvježivati građane o postojanju njihovih zajamčenih prava i sloboda te pravnim sredstvima kojima ih mogu ostvariti.

Razmotriti mogućnosti rada na daljinu na neklasificiranim predmetima, posebice obzirom na činjenicu da je na članovima Povjerenstva proveden postupak u skladu s člankom 5.d stavak 3. ZoP.

U konačnici, proizlazi da su u svrhu osiguravanja pravilne primjene poslova i ovlasti policijskih službenika i time zaštite prava na građanski nadzor nad radom policije ključni prioriteti osiguranje zakonitosti postupanja tijela javne vlasti, educiranje policijskih službenika o obavljanju policijskih poslova i primjeni policijskih ovlasti, ali i o metodologiji odgovara na pritužbe građana. Kapaciteti Povjerenstva da štiti, prati i promiče pravo na građanski nadzor nad radom policije osnovni su preduvjet kako bi se navedeni zadaci ostvarili.

Pravovremeno i efikasno rješavanje pritužbi građana na rad policije ključna je pretpostavka svakog demokratskog društva, vladavine prava i učinkovite javne vlasti u koju građani imaju povjerenje.

Prijedlozi za otklanjanje nedostataka i nepravilnosti

1. Ključno je osigurati kontinuirano educiranje policijskih službenika o primjeni policijskih ovlasti, ali i o postupku te sadržaju i obliku odgovora na pritužbe građana.
2. Nužno je uskladiti organizaciju rada kako bi se na najbrži, najefikasniji i sa zakonom usklađen način ostvarivao građanski nadzor nad radom policije. Treba osigurati brzinu u rješavanju pritužbi te ojačati kapacitet Povjerenstva.
3. Potrebno je promovirati građanski nadzor nad radom policije koji pridonosi transparentnosti, otvorenosti i responsivnosti u djelovanju tijela javne vlasti i osnažuje ulogu građana u odnosu na upravu, kako na Internet stranici Ministarstva unutarnjih poslova, tako i na druge načine (okrugli stolovi, tribine, leci, putem medija).
4. Unutar Ministarstva unutarnjih poslova potrebno je osigurati efikasnu suradnju između Službe za odnose s javnošću i Povjerenstva, poglavito osoba zaduženih za mrežne sadržaje kako bi sve potrebne informacije o radu Povjerenstva bile objavljene što je prije moguće i na odgovarajući način.
5. Osigurati funkcionalnu službenu e-mail adresu za Povjerenstvo radi korespondencije s tijelima javne vlasti.
6. Zbog nesuglasja između Zakona o policiji i Pravilnika o načinu rada i postupanja po pritužbama (NN 78/15), predlaže se ministru unutarnjih poslova donošenje novog Pravilnika, koji će uvažiti zakonske odredbe o građanskom nadzoru nad radom policije.
7. Osigurati intenzivniju suradnju Povjerenstva s tijelima javne vlasti i organizacijama civilnog društva u cilju osnaživanja zaštite ljudskih prava i radi što bolje informiranosti javnosti o građanskom nadzoru nad radom policije.

Prostor za jačanje kapaciteta Povjerenstva i dalje postoji, osobito u dijelu rješavanja zaostalih neriješenih pritužaba poradi nepostojanja Povjerenstva više od pet godina, ali i nedovoljnih kapaciteta Povjerenstva ranijih godina, kako bi se postigla pravovremenost i učinkovitost. Ujedno, potrebno je osigurati jače kapacitete za osiguravanje obavljanja općih poslova.

S obzirom na nalaze i zaključke Izvješća, u 2021. osobiti naponi usmjerit će se na sljedeće:

- rješavanju novih zaprimljenih predmeta u primjerenom roku;
- rješavanje predmeta iz ranijih godina (2013.-2019.) u skladu s mogućnostima;
- jačanje svijesti građana o građanskom nadzoru nad radom policije;

- izradu uputa i smjernica za provedbu pojedinih odredbi Zakona o policiji i općenito pružanje pomoći Ministarstvu unutarnjih poslova;
- poticanje Ministarstva unutarnjih poslova na proaktivnu objavu informacija o radu Povjerenstva;
- jačanje kapaciteta Povjerenstva za rad po pritužbama u cjelini.

Prilozi

Tablica 4. Popis riješenih predmeta u 2020. godini

Sig. SZUK predmeta	Prijedlog odluke i/ili zaključka usvojen dana	Sig. Povjerenstva odluke i/ili zaključka	Sjednica Povjerenstva	Datum otpravka	Odluka Povjerenstva
511-01-12-181719/18	08.10.2020.	PRP - 001/2020	3. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-352900/19	08.10.2020.	PRP - 002/2020	3. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-194767/18	19.10.2020.	PRP - 003/2020	4. sjednica	01.12.2020.	obustavljeno zbog smrti podnositelja pritužbe
511-01-12-58566/1-14	19.10.2020.	PRP - 004/2020	4. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-125720/18	19.10.2020.	PRP - 005/2020	4. sjednica	01.12.2020.	djelomično utemeljena d
511-01-1282163/16 I 423298/20	19.10.2020.	PRP - 006/2020	4. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-165538/18	19.10.2020.	PRP - 007/2020	4. sjednica	01.12.2020.	nenadležno
511-01-12-375506/20	19.10.2020.	PRP - 008/2020	4. sjednica	01.12.2020.	djelomično utemeljena
511-01-12-193650/18	19.10.2020.	PRP - 009/2020	4. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-58840/16	19.10.2020.	PRP - 010/2020	4. sjednica	01.12.2020.	djelomično utemeljena
511-01-12-26628/1-13	03.11.2020.	PRP - 011/2020	5. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-43531/1-13	03.11.2020.	PRP - 012/2020	5. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-39004/1-13	03.11.2020.	PRP - 013/2020	5. sjednica	01.12.2020.	djelomično utemeljena
511-01-12-337113/19	03.11.2020.	PRP - 014/2020	5. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-350602/20	03.11.2020.	PRP - 015/2020	5. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-18112/16	20.11.2020.	PRP - 016/2020	6. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-9961/15	20.11.2020.	PRP - 017/2020	6. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-10850/396- 13	20.11.2020.	PRP - 018/2020	6. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-53111/3-13	20.11.2020.	PRP - 019/2020	6. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-53867/16	20.11.2020.	PRP - 020/2020	6. sjednica	01.12.2020.	nenadležno
511-01-12-402343/20	20.11.2020.	PRP - 021/2020	6. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena
511-01-12-78054/15	20.11.2020.	PRP - 022/2020	6. sjednica	01.12.2020.	neutemeljena

Na temelju članka 5.c stavka 4. Zakona o policiji («Narodne novine», br. 34/11., 130/12., 89/14. – vjerodostojno tumačenje, 151/14., 33/15., 121/16. i 66/19) te prethodnog mišljenja Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora (klasa: 021-17-20-08-04, broj: 6521-8-20-2, od 15.5.2020.), Povjerenstvo za rad po pritužbama je na konstituirajućoj sjednici održanoj 13.5.2020., donijelo

Klasa: 050-01/20-01/750

Ur. broj: 511-01-12-20-18

POSLOVNIK

O NAČINU RADA I ODLUČIVANJA POVJERENSTVA ZA RAD PO PRITUŽBAMA

Glava I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Poslovníkom o načinu rada po pritužbama (dalje u tekstu: Poslovník), sukladno Zakonu o policiji (dalje u tekstu: Zakon), uređuje se ustrojstvo, način rada i odlučivanje Povjerenstva za rad po pritužbama (dalje u tekstu: Povjerenstvo).

Članak 2.

(1) Sjedište Povjerenstva je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 33.

Glava II. OBVEZE I PRAVA PREDsjedNIKA, POTPREDsjedNIKA I ČLANOVA POVJERENSTVA

Članak 3.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi Povjerenstva zastupaju i predstavljaju Povjerenstvo pred državnim tijelima Republike Hrvatske, te drugim domaćim i međunarodnim tijelima i ustanovama u zemlji i inozemstvu.

(2) Predsjednik, potpredsjednik i članovi Povjerenstva brinu se za očuvanje neovisnog položaja Povjerenstva.

Članak 4.

(1) Predsjednik Povjerenstva osim poslova utvrđenih Zakonom obavlja i sljedeće poslove:

1. potpisuje akte čije je donošenje u nadležnosti Povjerenstva,
2. daje inicijative, prijedloge i smjernice u područjima iz nadležnosti Povjerenstva,
3. podnosi prijedlog Poslovnika o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva, kao i prijedloge ostalih akata iz nadležnosti Povjerenstva, te po potrebi prijedloge izmjena i dopuna istih,
4. predsjednik podnosi financijska i druga izvješća Ministarstvu unutarnjih poslova (dalje u tekstu: Ministarstvo),
5. obavlja druge poslove utvrđene ovim Poslovníkom i drugim aktima Povjerenstva.

Članak 5.

(1) Potpredsjednik obavlja poslove predsjednika Povjerenstva za vrijeme njegove odsutnosti ili spriječenosti, te druge poslove za koje ga predsjednik Povjerenstva ovlasti.

(2) U razdoblju odsutnosti ili spriječenosti predsjednika Povjerenstva i potpredsjednika, poslove iz nadležnosti predsjednika Povjerenstva obavlja drugi član kojeg predsjednik za to odredi.

Članak 6.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi Povjerenstva sudjeluju u radu na sjednicama Povjerenstva, na kojima imaju pravo podnositi prijedloge, postavljati pitanja, raspravljati i glasovati, te obavljaju druge poslove određene Zakonom, ovim Poslovníkom i drugim aktima Povjerenstva.

Članak 7.

(1) Član Povjerenstva ima prava i dužnosti:

1. sudjelovati u radu na sjednicama Povjerenstva te podnositi prijedloge, postavljati pitanja, raspravljati i glasovati;
2. biti informirani o svim podacima i informacijama iz djelokruga rada Povjerenstva;
3. nedolazak na sjednicu Povjerenstva valjaním opravdanjem najaviti i opravdati predsjedniku Povjerenstva najkasnije tri dana prije održavanja sjednice Povjerenstva;

3. obavljati sve zadaće i nastupati u ime Povjerenstva u poslovima koje mu Povjerenstvo povjeri i o tome podnijeti pisano ili usmeno izvješće;
5. obavljati zadaće predsjednika Povjerenstva u slučaju spriječenosti predsjednika ili potpredsjednika Povjerenstva;
6. postupati s dokumentima koji imaju oznaku tajnosti na način propisan zakonom i drugim podzakonskim propisima koji uređuju to područje;
7. dostaviti sve podatke potrebne za isplatu naknade i ostale isplate;
8. uredno obavljati zadaću izvjestitelja i poštivati dogovorene rokove za izradu izvještaja;
9. obavljati druge poslove određene zakonom, Poslovníkom i drugim aktima Povjerenstva.

Članak 8.

Predsjedniku, potpredsjedniku i članovima Povjerenstva izdaje se iskaznica kojom, od dana imenovanja za člana Povjerenstva pa do dana razrješenja ili isteka mandata, dokazuju članstvo u Povjerenstvu i prava iz Zakona.

Glava III.

SJEDNICE POVJERENSTVA

Članak 9.

- (1) Sjednice Povjerenstva održavaju se u postupcima povodom pritužbi iz čl. 5. b Zakona.
- (2) Sjednicu Povjerenstva saziva i vodi predsjednik Povjerenstva.
- (3) Sjednice se održavaju po potrebi, u pravilu najmanje jednom mjesečno.
- (3) Na zahtjev najmanje tri člana Povjerenstva, predsjednik Povjerenstva dužan je sazvati sjednicu Povjerenstva u roku od 15 dana.
- (4) Ukoliko predsjednik Povjerenstva ne sazove sjednicu Povjerenstva u roku iz stavka 3. ovoga članka, na obrazloženi zahtjev najmanje tri člana Povjerenstva, sjednicu Povjerenstva će sazvati potpredsjednik Povjerenstva u roku od 8 dana.

Članak 10.

- (1) Poziv za sjednicu Povjerenstva predsjednik Povjerenstva upućuje svim članovima Povjerenstva pisanim putem ili putem elektroničke pošte u pravilu najmanje pet radnih dana

prije održavanja sjednice Povjerenstva, a po potrebi, kada to okolnosti predmeta zahtijevaju, poziv se može uputiti i u kraćem roku prije održavanja sjednice.

(2) U pozivu za sjednicu Povjerenstva određuje se datum i vrijeme održavanja sjednice, mjesto održavanja, prijedlog dnevnog reda, a mogu se priložiti i radni materijali potrebni za raspravljanje po predloženim točkama dnevnog reda i odlučivanja na sjednici Povjerenstva.

(3) Sjednicu je moguće održati i telefonskim putem ili korištenjem elektroničkih sredstava komunikacije.

(4) Na prvoj sljedećoj sjednici Povjerenstva u pravilu se podnose odluke sa sjednice iz stavka 3. ovog članka na potvrdu.

Članak 11.

(1) Sjednica Povjerenstva se ne može održati ako na sjednici Povjerenstva nije nazočna većina članova Povjerenstva.

Članak 12.

(1) Predsjednik Povjerenstva predlaže dnevni red sjednice Povjerenstva.

(2) Na početku svake sjednice Povjerenstva predsjednik Povjerenstva poziva članove Povjerenstva da se izjasne o prihvaćanju dnevnog reda.

(3) Predsjednik, potpredsjednik i članovi Povjerenstva mogu na samoj sjednici Povjerenstva predložiti izmjenu prijedloga dnevnog reda na način da se iz predloženog dnevnog reda izostave pojedine teme ili dnevni red dopuni novim temama.

(4) Dnevni red utvrđuje se većinom glasova svih članova Povjerenstva.

Članak 13.

(1) Ako postoje okolnosti koje utječu ili ometaju javni red i mir, ili ugrožavaju zdravlje i sigurnost ljudi u prostoru u kojem se sjednica Povjerenstva održava, te u slučaju potrebe za kraćim odmorom, predsjednik, potpredsjednik ili član Povjerenstva mogu predložiti prekid sjednice. U tom slučaju, o prekidu i vremenu nastavka sjednice Povjerenstva odlučuje se zaključkom većinom glasova svih članova Povjerenstva.

Glava IV.
AKTI POVJERENSTVA I NAČIN ODLUČIVANJA

Članak 14.

(1) Akti Povjerenstva su zapisnici, odluke, mišljenja, zaključci, izvješća, te drugi akti doneseni u određenom području rada iz nadležnosti Povjerenstva.

(2) O utemeljenosti prigovora donosi se odluka.

(3) Prema odluci povjerenstava prigovor može biti:

- utemeljen,

- djelomično utemeljen,

- neutemeljen,

- nepotvrđen.

(4) O postupovnim pitanjima donosi se zaključak.

(5) Temeljem članka 5. c st. 8. Zakona, jednom godišnje Povjerenstvo podnosi izvješće o svome radu Hrvatskom saboru.

Članak 15.

(1) O sjednicama Povjerenstva, a po potrebi i o drugim radnjama Povjerenstva sastavlja se zapisnik. Zapisnik sastavlja član Povjerenstva ili druga osoba koju odredi predsjednik Povjerenstva.

(2) Na prvoj sljedećoj sjednici Povjerenstva u pravilu se usvaja zapisnik s prethodne sjednice Povjerenstva.

Članak 16.

(1) Predsjednik Povjerenstva može u postupcima iz čl. 5. b Zakona imenovati jednog ili više članova Povjerenstva kao izvjestitelja u pojedinom predmetu, vodeći računa o ravnomjernoj raspodjeli poslova.

(2) Predsjednik Povjerenstva predmete izvjestiteljima raspoređuje po abecednom redu članova Povjerenstva tako vodeći računa o ravnopravnoj raspodjeli predmeta u tijeku godine.

(3) Izvjestitelj obrađuje predmet te Povjerenstvu podnosi izvještaj o tome koje je sporne okolnosti potrebno utvrditi, te koje je podatke, obavijesti, očitovanja i dokumentaciju potrebno pribaviti, ili provjeriti za donošenje odluke u pojedinom predmetu.

(4) Izvjestitelj radi obavljanja poslova iz ovog članka može, ako to procijeni potrebnim za donošenje odluke, zahtijevati od ustrojstvene jedinice nadležne za unutarnju kontrolu u sjedištu Ministarstva dodatne provjere, poduzimanje konkretnih mjera i radnji te zatražiti mišljenje drugih stručnih službi Ministarstva. Isto mogu zahtijevati i ostali članovi Povjerenstva.

(5) Izvješćaj sadrži analizu spornih okolnosti, analizu primjenjivih odredbi pravnih normi, analizu pribavljenih podataka, obavijesti, očitovanja i dokumentacije, te prijedlog odluke u pojedinom predmetu

(6) Izvjestitelj podnosi izvješćaj predsjedniku Povjerenstva da je predmet spreman za raspravljanje u pravilu na idućoj sjednici. Uz prijedlog odluke izvjestitelj je dužan dostaviti i kratak sažetak sadržaja predmeta.

Članak 17.

(1) Odluku o utemeljenosti prigovora članovi Povjerenstva donose na sjednicama Povjerenstva većinom glasova svih članova Povjerenstva.

(2) Povjerenstvo u pravilu na sjednici Povjerenstva neće razmatrati predmete uz koje nisu priloženi potrebni izvješćaji izvjestitelja.

(3) Na sjednici član izvjestitelj usmeno obrazlaže nacrt odluke i prema potrebi daje dopunska obrazloženja.

(4) Nakon toga predsjednik Povjerenstva otvara raspravu.

(5) Po završenoj raspravi o predmetu, predsjednik iznosi na odlučivanje prijedlog člana izvjestitelja, a zatim i druge prijedloge iznesene u raspravi o predmetu.

(6) Ako Povjerenstvo ne prihvati izvješćaj i prijedlog odluke člana izvjestitelja, radi dopune, vratit će predmet članu izvjestitelju ili zadužiti drugoga člana izvjestitelja za obradu predmeta.

(7) Povjerenstvo donosi odluke natpolovičnom većinom glasova svih članova Povjerenstva.

Članak 18.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi Povjerenstva, ukoliko nisu suglasni s mišljenjem za kojeg je glasovala većina, mogu izdvojiti svoje mišljenje.

(2) Izdvojeno mišljenje unosi se u zapisnik nakon glasovanja o predloženoj odluci, a pisano izrađeno izdvojeno mišljenje s obrazloženjem dostavlja se u predmet u roku od osam dana od njegovog iskazivanja.

Članak 19.

(1) Povjerenstvo će odgovor u pisanom obliku dostaviti podnositelju prigovora, glavnom ravnatelju policije, osobi ovlaštenoj za pokretanje disciplinskog postupka protiv policijskog službenika čiji rad je bio predmet pritužbe i o tome obavijestiti ustrojstvenoj jedinici nadležnoj za unutarnju kontrolu u sjedištu Ministarstva.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka izrađuju i potpisuju članovi Povjerenstva koji su sudjelovali u donošenju odluke.

Članak 20.

Predsjednik, potpredsjednik i članovi Povjerenstva dužni su odmah otkloniti svoje sudjelovanje u radu na pojedinom predmetu, ukoliko smatraju da postoje okolnosti koje bi bile od utjecaja na njihov profesionalan, pošten, savjestan, odgovoran i nepristran rad, odnosno ukoliko postoje okolnosti koje bi ukazivale na sukob interesa u odnosu na konkretnog policijskog službenika u čijem predmetu Povjerenstvo donosi odluku.

Glava V.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(1) Povjerenstvo donosi Poslovnik natpolovičnom većinom glasova svih članova Povjerenstva.

(2) Poslovnik stupa na snagu osmog dana od dobivanja pozitivnog mišljenja Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora.

Zagreb, 13. svibnja 2020.

Predsjednik Povjerenstva

Povjerenstvo za rad po pritužbama

Izvešće o radu Povjerenstva za rad po pritužbama za 2020. godinu

Zagreb, ožujak 2021.

Pravna osnova

Članak 5. c st. 8. Zakona o policiji (NN 34/11., 130/12., 89/14. – vjerodostojno tumačenje, 151/14., 33/15., 121/16 i 66/19)

Članak 214. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13, 113/16, , 53/20, 119/20, 123/20)

Broj stranica: 20